

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
1 Пж 5847/18
13.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД у већу састављеном од судије Иванке Спаховић, председника већа, судија Јелене Јовановић и Вере Тешкић, чланова већа, у парничном поступку по тужби тужилаца 1. АА из ..., ул. ..., 2. ББ из ..., ..., 3. ВВ из ..., ..., 4. ГГ из ..., ..., 5. ДД из ..., ..., 6. ЂЂ из ..., ..., 7. ЕЕ из ..., ..., 8. ЖЖ из ..., ..., 9. ЗЗ из ..., ..., 10. ИИ из ..., ..., 11. ЈЈ из ..., ..., 12. КК из ..., ..., 13. ЛЛ из ..., ..., 14. ЉЉ из ..., ..., 15. ММ из ..., ..., 16. НН из ..., ..., 17. ЊЊ из ..., ..., 18. ОО из ..., ..., 19. ПП из ..., ..., 20. РР из ..., ..., 21. СС из ..., ..., 22. ТТ из ..., ..., 23. ЋЋ из ..., ..., 24. УУ из ..., ..., 25. ФФ из ..., ..., 26. ХХ из ..., ..., 27. ЦЦ из ..., ..., 28. ЧЧ из ..., ..., 29. ЏЏ из ..., ..., 30. ШШ из ..., ..., 31. АА1 из ..., ..., 32. ББ1 из ..., ..., 33. ВВ1 из ..., ..., 34. ГГ1 из ... (...), ..., 35. ДД1 из ..., ..., 36. ЂЂ1 из ..., ..., 37. ЕЕ1 из ..., ..., 38. ЖЖ1 из ..., ..., 39. ЗЗ1 из ..., ..., 40. ИИ1 из ..., ..., 41. ЈЈ1 из ..., ..., 42. КК1 из ..., ..., 43. ЛЛ1 из ..., ..., 44. ЉЉ1 из ..., ..., 45. ММ1 из ..., ..., 46. НН1 из ..., ..., 47. ЊЊ1 из ..., ..., 48. ОО1 из ..., ..., 49. ПП1 из ..., ..., 50. РР1 из ..., ..., 51. СС1 из ...-..., ..., 52. ТТ1 из ..., ..., 53. ЋЋ1 из ..., ..., 54. УУ1 из ..., ..., 55. ФФ1 из ...-..., 56. ХХ1 из ..., ..., 57. ЦЦ1 из ..., ..., 58. ЧЧ1 из ..., ..., 59. ЏЏ1 из ..., ..., 60. ШШ1 из ..., ..., 61. АА2 из ..., ..., 62. ББ2 из ..., ..., 63. ВВ2 из ..., ..., 64. ГГ2 из ..., ..., 65. ДД2 из ..., ..., 66. ЂЂ2 из ..., ..., 67. ЕЕ2 из ..., ..., 68. ЖЖ2 из ..., ..., 69. ЗЗ2 из ..., ..., 70. ИИ2 из ..., ..., 71. ЈЈ2 из ..., ..., 72. КК2 из ..., ..., 73. ЛЛ2 из ..., ..., 74. ЉЉ2 из ..., ..., 75. ММ2 из ..., ..., 76. НН2 из ..., ..., 77. ЊЊ2 из ..., ..., 78. ОО2 из ..., ..., 79. ПП2 из ..., ..., 80. РР2 из ..., ..., 81. СС2 из ..., ..., 82. ТТ2 из ..., ..., 83. ЋЋ2 из ..., ..., 84. УУ2 из ..., ..., 85. ФФ2 из ..., ..., које све заступа адвокат Александар Бјелобаба из Новог Сада, Димитрија Туцовића 4, против тужених 1. Предузеће за унутрашњу и спољну трговину „УТМА COMERC“ д.о.о. Београд, Булевар Михајла Пупина бр. 115 и 2. АД „НАПРЕД РАЗВОЈ“ Београд, Булевар Михајла Пупина бр. 115, чији је заједнички пуномоћник адвокат Бранислав Томашевић из Београда, ул. Палмотићева 12, ради исплате, вредност предмета спора 54.788.327,16 динара, одлучујући о жалбама тужилаца и тужених на пресуду Привредног суда у Београду 12 П 669/18 од 28.06.2018. године и допунску пресуду број 12 П 669/18 од 14.09.2018. године, донео је у седници већа дана 13.05.2020. године следећу

ПРЕСУДУ

І ДЕЛИМИЧНО СЕ ОДБИЈА жалба тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Београду 12 П 669/18 од 28.06.2018. године која је исправљена решењем истог суда 12 П 669/18 од 14.09.2018. године у ставу првом изреке.

II УСВАЈАЈУ СЕ жалба тужених у преосталом делу и жалбе тужилаца те се **УКИДАЈУ** пресуда Привредног суда у Београду 12 П 669/18 од 28.06.2018. године у ставу другом изреке и допунска пресуда Привредног суда у Београду 12 П 669/18 од 14.09.2018. године.

Образложење

Првостепеном пресудом која је исправљена решењем првостепеног суда донетим дана 14.09.2018. године, усвојен је тужбени захтев тужилаца и обавезани су тужени да сваком од тужилаца солидарно исплате износе и то:

- АА из ... за принудно откупљених 189 акција износ од 2.192.925,42 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ББ из ... за принудно откупљених 40 акција износ од 464.111,20 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ВВ из за принудно откупљених 45 акција износ од 522.125,10 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ГГ из ... за принудно откупљених 45 акција износ од 522.125,10 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ДД из за принудно откупљених 44 акција износ од 510.522,32 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ЂЂ из ... за принудно откупљених 24 акције износ од 278.466,72 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ЕЕ из ... за принудно откупљених 58 акција износ од 672.961,24 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ЖЖ из ... за принудно откупљених 116 акција износ од 1.345.922,48 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ЗЗ из ... за принудно откупљених 60 акција износ од 696.166,80 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ИИ из ... за принудно откупљених 36 акција износ од 417.700,08 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ЈЈ из ... за принудно откупљених 13 акција износ од 150.836,14 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- КК из ... за принудно откупљених 56 акција износ од 649.755,68 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ЛЛ из ... за принудно откупљених 12 акција износ од 139.233,36 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ЉЉ из ... за принудно откупљених 12 акција износ од 139.233,36 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ММ из ... за принудно откупљених 33 акције износ од 382.891,74 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- НН из ... за принудно откупљених 8 акција износ од 92.822,24 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ЊЊ из ... за принудно откупљених 13 акција износ од 150.836,14 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ОО из ... за принудно откупљених 36 акција износ од 417.700,08 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ПП из ... за принудно откупљених 24 акције износ од 278.466,72 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,

- [illegible]

- [illegible]

- ИИ2 из ... за принудно откупљених 88 акција износ од 1.021.044,64 динара, са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ЈЈ2 из ... за принудно откупљених 100 акција износ од 1.160.278,00 динара, са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- КК2 из ... за принудно откупљених 134 акције износ од 1.554.772,52 динара, са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ЛЛ2 из ... за принудно откупљених 30 акција износ од 348.083,40 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ЉЉ2 из за принудно откупљених 44 акције износ од 510.522,32 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ММ2 из ... за принудно откупљених 56 акција износ од 649.755,68 динара, са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- НН2 из ... за принудно откупљених 56 акција износ од 649.755,68 динара да законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ЊЊ2 из ... за принудно откупљених 58 акција износ од 672.961,24 динара, са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- ОО2 из ... за принудно откупљених 47 акција износ од 545.330,66 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,

и

- ПП2 из ... за принудно откупљених 46 акција износ од 533.727,88 динара. Другим ставом првостепене пресуде су обавезани тужени да тужиоцима солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 657.900,00 динара.

На предметну првостепену пресуду жалбу су благовремено изјавили тужени побијајући исту због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Истицали су да је тужба неуредна те ју је првостепени суд био дужан одбацити, као и да тужиоци ни њихови правни претходници нису били предлагачи у ванпарничном поступку који је правноснажно окончан пред Привредним судом у Београду у предмету Р бр. 266/15, нити су водили било какав ванпарнични поступак са циљем утврђивања вредности акција првотуженог због чега нису активно легитимисани на подношење овакве тужбе у смислу члана 516. и 521. став 1. Закона о привредним друштвима. Како тужиоци нису водили такав ванпарнични поступак жалилац сматра да су они преклудирани у праву да покрену ванпарнични поступак предвиђен Законом о привредним друштвима са циљем утврђивања откупне цене акција, а суд им је ипак пружио правну заштиту то је првостепена пресуда заснована на недозвољеним располагањима тужилаца и захваћена је апсолутно битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку. У односу на достављена решења о наслеђивању и допунска решења о наслеђивању истиче да суд није поуздано утврдио све релевантне околности које се тичу правних следбеника ранијих имаоца акција, нарочито имајући у виду да је реч о правима која нису подобна за наслеђивање. Жалиоци посебно оспоравају право на законску затезну камату почев од 06.12.2012. године, а такође су побијали и одлуку о трошковима парничног поступка.

Тужиоци НН из ... и СС из ... су одговорили на наводе жалбе оспоравајући исте у целости. Трошкове другостепеног поступка нису тражили.

Првостепени суд је допунском пресудом од 14.09.2018. године усвојио тужбени захтев тужилаца и обавезао тужене да солидарно тужиоцима исплате износе и то:

- РР2 из ... за принудно откупљених 40 акција износ од 464.111,20 динара,
- СС2 из ... за принудно откупљених 116 акција износ од 1.345.922,48 динара,
- ТТ2 из ... за принудно откупљених 56 акција износ од 649.755,68 динара,

- Ћћ2 из ... за принудно откупљених 58 акција износ од 672.961,24 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате,
- УУ2 из ... за принудно откупљених 87 акција износ од 1.009.441,86 динара са законском затезном каматом почев од 08.12.2012. године до исплате и
- ФФ2 из ... за принудно откупљених 44 акције износ од 510.522,32 динара, све износе са законском затезном каматом почев од 06.12.2012. године па до исплате.

Против наведене допунске пресуде тужени су благовремено изјавили жалбу побијајући исту пресуду из свих разлога из којих побијају првостепену пресуду, а поред тога истичу и да је допунска пресуда донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из разлога што суд, противно одредби члана 5. Закона о парничном поступку, није доставио пуномоћнику туженог предлог за доношење допунске пресуде, те је из свих наведених разлога предложио да суд преиначи допунску пресуду одбијајући тужбени захтев као неоснован или исту укине и врати првостепеном суду на поновно суђење.

Благовременом и дозвољеном жалбом, тужиоци побијају одлуку о трошковима поступка садржану у пресуди Привредног суда у Београду број П 669/2018 од 28.06.2018. године због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка. Трошкове другостепеног поступка су опредељено тражили.

Пуномоћник тужених је оспорио наводе из жалбе тужилаца.

Испитујући правилност и законитост побијане првостепене пресуде 12 П 669/18 од 28.06.2018. године у смислу члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да је жалба тужених неоснована у делу у коме је одлучено о тужбеном захтеву, док су жалбе тужилаца и тужених у делу којим се побија одлука о трошковима парничног поступка основане.

У поступку доношења првостепене одлуке нису учињене битне повреде поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити битне повреде на које се неосновано указује жалбом тужених.

Супротно наводима жалбе тужених, првостепени суд је у поступку претходног испитивања тужбе правилно оценио да тужба тужилаца садржи све што је потребно да би се по таквој тужби могао водити и окончати парнични поступак. Жалбени наводи да је тужба непотпуна и да ју је првостепени суд морао одбацити због недостављања исправа у форми прописаној одредбом члана 100 Закона о парничном поступку су неосновани, јер су исправе на које жалиоци указују достављене ради доказивања чињеница истакнутих у тужби. Како поднета тужба садржи све елементе прописане одредбама чл. 98. и 192. Закона о парничном поступку, иста је уредна, те евентуално недостављање доказа уз тужбу или пак достављања доказа у форми која није прописана законом (како тврде тужени), не утиче на потпуност саме тужбе.

Према стању у списима предмета, предмет тужбеног захтева представља потраживање разлике између вредности акција друготуженог као издаваоца утврђене решењем Привредног суда у Београду Р бр. 266/15 од 07.03.2016. године које је исправљено решењем Р 266/15 од 04.04.2016. године и цене по којој је првотужени откупио акције тужилаца, односно њихових правних претходника.

Откупна цена акција по којој је првотужени откупљивао акције је била 2.291,00 динара а вредност акција које је утврдио суд у ванпарничном поступку је износила 13.893,78 динара, те је разлика по акцији износила 11.602,78 динара. На наведене износе је тужиоцима досуђена и камата почев од 06.12.2012. године као дана доношења одлуке о принудном откупу па до коначне исплате.

Суд је утврдио да међу парничним странкама није било спорно да је дана 06.12.2012. године Скупштина акционара туженог другог реда донела одлуку о принудном откупу 28961 обичних акција преосталих акционара откупиоца „Утва комерц“ д.о.о. из Београда уз исплату цене од 2.291,00 динара по акцији те да су у јединственој евиденцији акционара „Напред развој“ а.д. Београд на дан 18.12.2012. године тужиоци уписани као акционари туженог другог реда са бројем акција које су поседовали у тренутку принудног откупа а како је и наведено у изреци првостепене пресуде.

Даље је утврђено да је тужени првог реда дана 14.12.2012. године послао обавештење акционарима о принудном откупу акција туженог другог реда којим их је обавестио да је обезбедио новчана средства за откуп преосталих 28961 обичних акција туженог другог реда по цени од 2.291,00 динара по једној акцији а на основу одлуке од 06.12.2012. године те да ће у року од три дана од дана објављивања обавештења и подношења захтева, централном регистру извршити пренос акција. Даље је утврђено да је решењем Привредног суда у Београду Р бр. 266/15 од 07.03.2016. године које је исправљено дана 04.04.2016. године утврђена вредност једне акције у износу од 13.893,78 динара које решење је правноснажно, а да овде тужиоци нису били подносиоци предлога за утврђивање вредности акција у ванпарничном поступку. Првостепени суд је одбио извођење доказа економско-финансијским вештачењем по предлогу туженог имајући у виду да тужени нису оспорили елементе обрачуна множења и разлике у вредности акција са бројем акција, те није било неопходно стручно знање вештака економско-финансијске струке те је на основу изведених доказа утврдио да постоји обавеза тужених да солидарно исплате тужиоцима тражене износе са припадајућом законском затезном каматом.

Првостепена одлука је правилна, а првостепени суд за своју одлуку даје јасне и потпуне разлоге које у целости прихвата и веће овог суда.

Наиме, супротно жалбеним наводима да тужиоци не могу бити активно легитимисани за остварење потраживања по основу разлике у вредности акција које је утврђено у судском ванпарничном поступку и у вредности акција која је одређена одлуком о принудном откупу јер нису били учесници, односно предлагачи у ванпарничном поступку, првостепени суд правилно закључује да учешће овде тужилаца у ванпарничном поступку није процесна претпоставка за вођење парничног поступка и правилно примењује принцип једнаког третмана акционара из члана 269. Закона о привредним друштвима који прописује да се сви акционари под једнаким околностима третирају на једнаки начин. Стога је за постојање активне легитимације овде тужилаца довољно да је макар један од акционара на које се односи одлука о принудном откупу акција захтевао и поднео предлог у ванпарничном поступку за утврђивање стварне цене акција да би сви остали акционари били активно легитимисани да на основу такве одлуке покрену парнични поступак. Из истог разлога су неосновани и жалбени наводи да су, пропуштањем преклузивног рока за покретање ванпарничног поступка, овде тужиоци изгубили право на подношење тужбе суду, као и навод да је пресуда заснована на недозвољеним располагањима тужилаца.

Неоснован је и навод жалбе тужених да је једини начин остварења ових права акционара путем ванпарничног поступка. Напротив, из садржине одредбе члана 521. став 2. Закона о привредним друштвима произилази супротан закључак, тј. да је откупилац дужан да депонује разлику цене акција уколико је вредност утврђена одлуком суда виша од цене коју је утврдило друштво у року од 30 дана од дана правноснажности одлуке суда, а ради исплате разлике у цени свим акционарима чије су акције биле предмет принудног откупа. Дакле из наведеног следи да се право на

исплату целокупне цене коју је суд својом одлуком утврдио за цену акција друштва односи на све акционаре чије су акције биле предмет принудног откупа.

Ценећи жалбене наводе у погледу примене одредбе члана 100. Закона о парничном поступку суд закључује да је иста неоснована и да правилно првостепени суд утврђује да сама чињеница достављања фотокопије исправа у ситуацији када друга страна не оспорава садржину исте или њену веродостојност не може имати за последицу налагање суда да се исправа достави у препису или изворнику имајући пре свега у виду да је суд дужан да поступак спроведе без одуговлачења са што мање трошкова и да суд спречи сваку злоупотребу права које имају странке у поступку. Стога је правилан закључак првостепеног суда да у ситуацији када странка не оспори саму садржину фотокопије исправа и њену веродостојност тражење странке да се исправа достави у изворнику или препису не доводи до примене одредбе члана 100. став 3. Закона о парничном поступку. Из истих разлога су неосновани и жалбени наводи да суд није утврдио чињенице које се тичу акција оних тужилаца који се јављају као тужиоци у овој парници на основу донетих решења о наслеђивању и допунских решења о наслеђивању.

Правно су неутемељени наводи жалбе тужених да је реч о правима која су неподобна за наслеђивање, јер се тужбом захтева исплата разлике између цене акција које је исплатио друготужени и цене акција утврђених у ванпарничном поступку, дакле реч је о имовинскоправном захтеву - потраживању одређеног новчаног износа на име разлике у цени које стога чини имовину оставиоца и подобно је за наслеђивање.

Одлучујући о жалбама тужилаца и тужених на одлуку о трошковима парничног поступка, Привредни апелациони суд закључује да су исте основане.

Приликом одлучивања о трошковима парничног поступка, првостепени суд је неправилно применио одредбе члана 154. Закона о парничном поступку јер је погрешно применио одредбе Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, и то тарифни број 17. Поред тога, правилно се жалбама указује да суд цени који су трошкови били потребни у односу на то да ли је одређена парнична радња била потребна или није, а та чињеница не утиче на саму висину трошкова која је одређена Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката. Стога ће у поновном поступку приликом одлучивања о парничним трошковима првостепени суд имати у виду напред изнете примедбе, као и чињеницу да су тужиоци формални супарничари, и од каквог је то значаја за одређивање вредности предмета спора ради обрачуна трошкова поступка.

Одлучујући о жалби тужених изјављеној на допунску пресуду, Привредни апелациони суд закључује да је иста основана.

Према стању у списима предмета, првостепени суд није пуномоћнику тужених доставио предлог тужилаца од 17.08.2018. године за доношење допунске пресуде, на који начин је приликом доношења допунске пресуде Привредног суда у Београду 12 П 669/18 од 14.09.2018. године првостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из чл. 374 став 2 тачка 7 Закона о парничном поступку.

Одредбом члана 5. став 1. Закона о парничном поступку прописано да ће суд свакој странци пружити могућност да се изјасни о захтевима, предлозима и наводима противне странке.

Одредбом члана 356 став 2 Закона о парничном поступку је прописано да ће суд, без одржавања рочишта да одбаци неблагоприятен, односно одбије неоснован предлог за допуну пресуде.

Како туженима није достављен предлог за доношење допунске пресуде, а да, сходно одредби члана 356. став 2 Закона о парничном поступку, постоји могућност да странка која није поднела предлог може истицати приговоре који могу довести до

одбацивања или одбијања предлога за доношење допунске пресуде, то је недостављањем предлога пуномоћнику тужених пре доношење допунске пресуде, учињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл. 374 став 2 тачка 7 Закона о парничном поступку.

У поновном поступку суд ће пуномоћнику тужених доставити предлог за доношење допунске пресуде, након чега ће одлучити о предлогу тужилаца за доношење допунске пресуде и одлучити о целокупним трошковима поступка.

Из наведених разлога на основу члана 390. Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу I изреке ове пресуде.

Одлуку као у ставу II изреке суд је донео на основу члана 391. став 1. и члана 401. ст. 1. тач. 3 Закона о парничном поступку одлучено

ЈЈ/ОПГ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Иванка Спаховић с. р.

Тачност отправка оверава